

[P-001]

Metastatik RCC için nivolumab alan hastada diyabetik ketoasidozla presente olan otoimmün diyabet

Ayşegül Dumlucağ, Musa Barış Aykan, Çağlar Köseoğlu, Alper Topal, Nuri Karadurmuş
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı,
Ankara

Amaç:

İmmün kontrol noktası inhibitörleri, inhibitör sinyalleme bozarak T hücreyi bağışıklığı arttırdığından immün toleransı azaltır ve otoimmün toksisitelere neden olur. En sık karşılaşılan yan etkiler hepatit, kolit ve pnömonit olmak üzere dermatolojik, gastrointestinal, endokrin ve diğer sistemlerde de toksisite görülür. Otoimmün tiroid bozuklukları, hipofizit ve adrenal yetmezlik gibi çeşitli immün aracılı endokrinopatiler iyi bilinmekteyken literatürde az sayıda otoimmün diyabet vakası bildirilmiştir.

Olgu:

55 yaşında erkek hasta sol yan ağrısı nedeniyle tetkik edilip, kromofob renal cell karsinom (RCC) tanısı almıştır. Sol radikal nefrektomi yapıldıktan sonra IMDC risk skoruna göre intermediate risk grubunda olması üzerine ilk hatta sunitinib 50 mg 1x1/ 3 ay başlanmıştır. Yanıt değerlendirmesinde, görüntülemelerde karaciğerde multipl metastaz, sol böbrek lojunda lokal nüks ve L2 vertebra korpusunda kırık saptanmıştır. Progresif hastalık sebebiyle ikinci hatta nivolumab 240 mg başlanmıştır. Nivolumab tedavisinin 4. ayında parsiyel yanıt elde edilmiştir. 6. ayında ise hasta bulantı, kusma ve karın ağrısı nedeniyle acil servise başvurmuştur. Yapılan tetkiklerinde kan şekeri:674 ph:7,19 Hco3:16,9 Pco2:42,3 kreatin:1,22 potasyum:4,54 ve tam idrar tetkikinde glukoz 4+, keton 2+ olarak görülmüştür. Hastaya diyabetik ketoasidoz nedeniyle yatış verilmiştir. Bakılan Hba1c:10,7, c-peptid< 0,1, Anti GAD:6,01 (0-17), adacık hücre antikoru (-), Anti insülin antikoru >100,0 u/ml olarak gelmiştir. Nivolumab ilişkili otoimmün diyabet düşünülen hastaya insülin tedavisi başlanmıştır. Takipte ketoasidozu düzelmiş ve kan şekeri regüle edilip taburcu edilmiştir. RCC tedavisine nivolumab ile devam edilmiştir ve hastanın nivolumab 23. ayında stabil yanıtı olduğu görülmüştür. Kan şekeri regülasyonu için insülin tedavisine devam etmektedir.

Sonuç:

Otoimmün DM sıklıkla, acil tedavi gerektiren, tıbbi bir acil durum olan diyabetik ketoasidoz olarak ortaya çıkar. Nivolumab tedavisinden sonra otoimmün diyabet gelişen RCC'li bir hastada bu yan etkiye dikkat çekmek istedik.

Anahtar Kelimeler: Nivolumab, otoimmün diyabet, RCC